

DONES DEL LLIBRE

DONES DEL LLIBRE

Símbol de la cultura, materialització del saber, encarnació del pensament, els llibres sempre han sigut fruit del treball d'un conjunt de persones que els van escriure, els van il·lustrar, els van imprimir i els van promoure. Molts d'aquests noms són noms femenins. Parlar de llibres sense mostrar les dones que els van fer possibles és fer una història incompleta, imperfecta.

La Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu manté des de fa alguns anys una línia de treball dedicada a la visibilització del treball cultural de les dones. En aquesta ocasió ens plantegem un recorregut general, que comença en el segle XV, de les diverses tasques al voltant del llibre fetes per dones al nostre territori.

Els límits d'aquests murs ens obliguen a seleccionar una mostra reduïda. No obstant això, desitgem que servisca aquest homenatge com un reconeixement general a totes les dones que van exercir papers fonamentals en el sector del llibre, i en conseqüència, en la creació de la cultura valenciana

ESCRIPTORES

Isabel de Villena

(València, 1430-1490)

Va néixer a València i el seu nom original era Elionor Manuel de Villena. Òrfena a l'edat de 4 anys, es va criar en la cort de la reina Maria de Castella, esposa del rei Alfons el Magnànim. A l'edat de 15 anys va ingressar en el monestir de la Santíssima Trinitat. Va prendre el nom aleshores d'Isabel. El 1463 va ser nomenada abadessa d'aquest monestir, on es va fer enterrar la reina Maria, i que amb sor Isabel es va constituir en un important focus de cultura a la ciutat.

Va ser autora de diverses obres, entre les quals va destacar *Vita Christi*, que li va bastar per a rebre el reconeixement literari. La *Vita Christi* destaca el paper de les dones en la vida de Jesús, per la qual cosa ha sigut vista com una de les més destacades mostres del profeminisme. Però més enllà del caràcter del seu missatge o del gènere de la seua autora, la *Vita Christi* mostra un valor literari que li ha valgut la consideració d'obra indispensable del Segle d'Or valencià. A més, amb aquesta obra Isabel de Villena es va convertir en la primera escriptora en valencià.

Com se preparare a rebre lo sanct spirit

Capit. col. c. r. restant
la senpota capitana e ma
estrella del sanct collegi
strubi a queles puerals
sen en deuora o d'ao: p q
dignament rebessen lo
sact spirit lo aduenimēt
del qual fa merce impo
ra ab la sua seruētissima
o d'ao .

Flunt la excellent senpora
enlo emade abo la parti
da od seyo fill seu passa a
questo deu dico ab molta
dolce e granissim empocament per
la abñcia de aquellz ab tot fa tempo
ria se ofusca molt en dissimular la
dolce sua per no turbarit mea agra
tan dolciana apolita que conset ne
gu perbeo no pobien reconre e agana
de tan amat sonce e mlt respors
la senpota q'auemissima reconant se
que lo senpe fill seu la q'aua beraba
enla terra p gouornaboa e ma. stru
fa de aquella cutenia ab molta amre
en consolar los donant lo sp'rlga
ferma que passament hauien repa
ro en la dolce q'lo seu fill los trame
rio lo consolaboe q' p'no b'auia e
smeofuaua ab molta dolce q' si
quell en contumacment en creuar p
lo ma de aquella obtencio lo q' do
namment era ala p'ueruā cuboos
miqua mtericocosa e gra de benega

da per la b'inal demencia loo bini
apofola ab tota l'altra gent q' ab ell
e ardonant molta en los par ados
vols q' seua e gram p'ueruā loo ma
nimetri eacione. **E** ar ab gran per
fueruā q' seua demanant al sepo
p' mltre en la pl'guē trameto lo ipi
re fancaze q' p'no loo b'auia q' do
naa teney ala dolce seu maura que
ello sent' per la sepo o la sua villa:
e cō meo e allarguau loo b'auia me
creta la dolce d'io de dolara apofola
E no ja d'opozar mea la trifuca que
tenello noel b'ia q' era d'ull'ga tref
p' m'guarē tota iustata ab gran b'it
sim p'ostilant se ala pe' ola crellit
senpocobien. **E** m'entant' granā
quom eperant' apod b'oi per e i
uencitres grane e salmo. **C**el' or:
E senpota e repa m' as'aplican per
no saltra la magalar b'auia q' reb'e
dauant fa demencia la gra q' speram
e p'roo senpota la bajant' q' loo in
uente e de gracia p' de salut a tota na
tura b'auia p'roo senpota en b'it.
E crula e lauba totu genua b'ia
nam' calat deb'it m' b'edat' con
dorm' b'oua tar. **E** ar al'gar se ben
p' ab molta no tota la gent d'io b'ia
na q' tal p'ran digna m'coboea loo
b'ia douaba lo senpe p' ben no'ltre
E senpota demant' p' de tota
sua general abocobant' mea loo
deuce e' de m'altre or'ana e b'ed
bles del senpe fill v'ellre a v'ra senpo
ra m' recomanre la senpota b'ia
uē loo b'it' traud'aba de molta p'at
nat' volques apartat d'ell' p' reconre
ala b'ona b'ia loo volques ap'ort e
enrauen en la sua cell'ca: p' q' lo a

Villena, Isabel de
*Vita Christi, vida e mort del nostre
Redemptor Jesus*
[València : Lope de la Roca, 1497]
Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu.
Fons Nicolau Primitiu

Beatriu Civera

(València, 1914- 1995)

Es va iniciar en l'escriptura en els anys 30 com a col·laboradora del diari *La Voz Valenciana*, publicació republicana i d'esquerres. Després de la Guerra va treballar com a modista, però va anar reprenent la literatura amb col·laboracions en el setmanari *Pensat i fet*.

Va ser ja en 1956 quan va publicar la seua primera novel·la, *Entre el cel i la terra*. Li seguiria en 1961 *Una dona com un altra*.

A més, amb l'obra *La crida indefugible* va obtindre el premi Joan Senet en 1969, mentre que amb *Liberata* va ser finalista del Premi València de 1958, encara que aquestes obres van quedar inèdites. Unes altres de les seues creacions van aparéixer en revistes com *Sicània* o en els fascicles de *Nostres faulelles*. Pel recopilatori de contes *Vides Alienes* (1975) va ser mereixedora del premi Víctor Català de 1974.

Ja en els huitanta va col·laborar en el setmanari *El Temps*, i va publicar diversos dels seus relats en el recopilatori *Confidencial*.

Va ser sòcia de Lo Rat Penat, societat en la qual va ocupar la secretaria general.

Civera, Beatriu
Una dona com una altra
València : Sicània, D. L. 1961
Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu.
Fons Nicolau Primitiu

María Beneyto Cuñat

(València, 1925 - 2011)

Naixia a València, però a l'edat de tres anys es mudava a Madrid. En plena Guerra Civil la família va retornar a la seua ciutat natal. La militància socialista paterna i la situació econòmica van comportar anys de dificultats que recolliria en les seues novel·les *Antiga Pàtria* i *Retorn a la ciutat de la mar*.

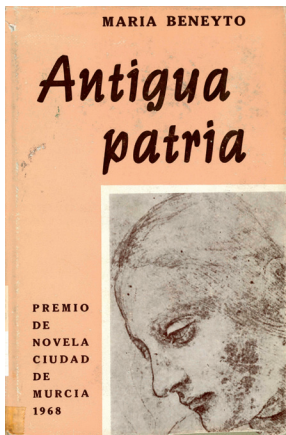
En els 50 entrava en contacte amb poetes com Alejandro Gaos o Pascual José Pla i Beltrán, i publica en *El sobre literario*, dirigit per Ricardo Orozco. Comença a escriure en valencià impulsada per Xavier Casp, en l'editorial del qual, Torre, veu la llum *Altra veu* i *Ratlles a l'aire*.

No abandona el castellà ni la poesia, però la seua activitat es va centrar en la prosa narrativa, amb la col·lecció de contes *La gent que viu al món* (1966) i amb la novel·la *La dona forta* (1967), que a través de la situació de la dona realitza un retrat de la societat valenciana d'aquells anys.

Al poemari *Vidre ferit de sang*, guardonat amb el premi Ausiàs March de 1976, li va seguir un llarg silenci, que va trencar ja en els noranta.

Entre altres guardons, en 1992 va rebre el Premi de les Lletres de la Comunitat Valenciana i va ser reconeguda en 2009 amb el premi Lluís Guarnier de la Generalitat.

Beneyto, María
Antigua patria
València : Prometeo, D.L. 1969
Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu

Concha Alós

(València, 1926 – Barcelona, 2011)

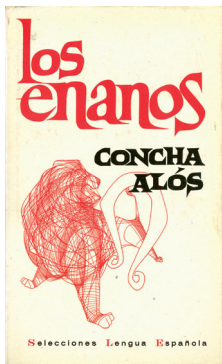
Va nèixer a València i va passar la seua infància a Castelló de la Plana i a Lorca. Pel seu matrimoni amb el periodista Eliseo Feijóo en 1943 va marxar a Mallorca. Allí coneix Baltasar Porcel, amb qui es trasllada a Barcelona, on residirà d'ara en avant.

Exerceix l'activitat literària i obté alguns guardons. La polèmica la va envoltar en 1962, quan la seua obra *Los enanos* va guanyar el premi Planeta, però ja estava compromesa amb l'editorial

Plaza y Janés. Dos anys més tard tornava a ser la guanyadora del Planeta amb *Las hogueras* (1964), amb la qual es va convertir en un dels noms més reeixits de la literatura del moment i en un èxit de vendes.

Altres de les seues obres van ser *El caballo rojo* (1966), *La Madama* (1969), *Os habla Electra* (1975), *Argeo ha muerto, supongo* (1982) o *El asesino de los sueños* (1986).

Alós, Concha
Los enanos
Barcelona : Plaza & Janés, 1962
Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu.
Fons Ignacio Soldevila

Carmelina Sánchez-Cutillas i Martínez

(Madrid, 1927 - València, 2009)

Va nàixer a Madrid, on la seua família es trobava circumstancialment. A Altea, localitat natal del seu avi, l'il·lustre historiador Francisco Martínez i Martínez, va transcórrer la seua infància.

Va escriure sobre assumptes culturals en el diari *Levante-EMV*, i va publicar diversos estudis sobre història i literatura medieval. En poesia va publicar entre altres: *Un món rebel* (1964) o *Conjugació en primera persona* (1969), en el pròleg del qual va escriure el poeta Vicent Andrés Estellés, *Els jeroglífics i la pedra de Rosetta* (1976) o *Llibre d'amic e amada* (1980).

No obstant això, la seua gran obra no va ser poètica, sinó una novel·la, *Matèria de Bretanya* (1976), que va obtenir el Premi Andròmina dels Premis Octubre.

Per la generositat dels seus hereus, els seus fons bibliogràfics i documentals es troben a la Biblioteca Valenciana

Sánchez-Cutillas, Carmelina

Matèria de Bretanya

València : Eliseu Climent, 1976

Dedicatòria a Pere Maria Orts

Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu. Fons Pere Maria Orts

Francisca Aguirre

(Alacant, 1930 – Madrid, 2019)

Va nèixer a Alacant el 27 d'octubre de 1930, filla del pintor Lorenzo Aguirre, executat per la seua fidelitat al govern republicà.

Començà a treballar ja amb quinze anys com a telefonista i secretària. De formació autodidacta, va freqüentar els cercles culturals i tertúlies literàries madrilenyes, on va entrar en contacte amb noms com el poeta Luis Rosales. Passà a treballar en el sector editorial, com a correctora, traductora y redactora.

Encara que portava escrivint poesia des dels 18 anys, en 1966 cremà tot el que havia compost per a començar de nou. Va sorgir d'aquest acte renovador el llibre *Ítaca*, reconegut en 1971 amb el Premi Leopoldo Panero. Fou l'inici d'una sèrie de títols i guardons, entre aquests el Premi Nacional de Poesia 2011 per l'obra *Historia de una anatomía*, una creació autobiogràfica en la qual recorria les seues vivències i emocions.

Nomenada Filla Predilecta d'Alacant en 2012, el reconeixement a la seua obra culmina amb el Premi Nacional de les Lletres Espanyoles en 2018, en el qual el jurat la qualificava com "la més machadiana de la generació dels anys cinquanta".

Aguirre, Francisca
Itaca
Madrid : Cultura Hispánica, 1972
Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu

Carme Miquel i Diego

(*La Nucia, 1925 – València, 2019*)

Mestra i escriptora. Va treballar des dels anys 60 en la defensa de l'ensenyament en valencià. Va ser coordinadora i professora de Didàctica dels cursos de Lingüística Valenciana de l'Institut de Ciències de l'Educació (ICE) sota la direcció de Manuel Sanchis Guarnier. Va participar en la creació d'Escola Valenciana, de la qual va ser presidenta, i va ser fundadora de la Secció de Pedagogia de Lo Rat Penat. També va formar part de la Coordinadora d'Alumnes, Pares i Professors per l'Ensenyament Públic en València (CAPPEPV).

Va publicar més d'una trentena de novel·les i llibres, en els quals

va cultivar la literatura dirigida a totes les franges d'edat, però especialment a la més jove. Va ser també autora de materials didàctics i llibres de text per a l'ensenyament del valencià i col·laboradora del diari *Levante-EMV*.

Membre de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua des de 2016, va rebre nombrosos premis, com el de la Fundació Bromera per al Foment de la Lectura (2019), el Samaruc (1997) o el Ciutat d'Alzira (1998).

Miquel, Carme
A cau d'orella : (cartes a Roser)
València : Tàndem, 1997
Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu

Carmen Alborch Bataller

(Castelló de Rugat, 1947-València, 2018)

La seua família es va traslladar a València poc després de nàixer Carmen. Ací va estudiar en la facultat de Dret, on va exercir de professora de Dret Mercantil i en va ostentar el deganat.

Va desenvolupar una dilatada carrera política, on la gestió cultural va ocupar el lloc protagonista. Va ser directora general de Cultura de la Generalitat Valenciana i directora de l'Institut Valencià d'Art Modern, IVAM. Nomenada ministra de Cultura en el govern socialista de Felipe González en 1993, llavors encara com a independent, va ser després diputada durant tres legislatures i senadora. A València va ser a més candidata a l'alcaldia pel PSPV i regidora.

Carmen Alborch va desenvolupar una tardana però reeixida activitat literària com a assagista. Va publicar entre 1999 i 2014 *Solas, Malas, Libres, La ciudad y la vida* i *Los placeres de la edad*. En els seus textos, impregnats sempre pel seu fort compromís feminista, s'aborden els problemes profunds de les dones i es denuncia la seua absència en els espais de poder.

Va obtindre una llarga llista de reconeixements, com l'Alta Distinció de la Generalitat Valenciana, entre moltes altres distincions concedides tant des de l'administració com des de diferents agents socials en gratitud a la seua labor jurídica, cultural i política.

Alborch Bataller, Carmen
Solas : gozos y sombras de una manera de vivir
Madrid : Temas de Hoy, 1999
Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu

IL·LUSTRADORES

Manuela Ballester Vilaseca

(València, 1908 – Berlín, 1994)

Es va formar en l'Escola de Belles Arts de Sant Carles, on va coincidir amb el nucli de la Generació Valenciana dels Trenta, i entre ells, amb Josep Renau, amb qui es casaria.

Amb Renau va compartir no sols la pràctica de la il·lustració i el cartellisme, sinó també la militància comunista. Els dos van participar en la fundació de la Unió d'Escriptors i Artistes

Proletaris i de la revista *Nueva Cultura*. A més va arribar a dirigir la revista *Pasionaria*.

El final de la Guerra Civil va suposar l'exili. Després de passar pels camps de refugiats a França, se'n va anar a Mèxic fins a 1959, quan es va instal·lar a Berlín. L'emigració no va comportar el silenci artístic, perquè va continuar la labor creativa, a vegades al costat del seu marit, però també amb treballs personals.

Ballester, Manuela
La perla que naixqué en lo fang
València : Lo Rat Penat, [1934?]
Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu.
Fons Bas Carbonell

La historieta

L'extensió de la historieta generaria un altre àmbit de creació artística per a les il·lustradores valencianes. Si bé la inclinació pel dibuix podia semblar adequada per al gènere femení, la seua

conversió en una activitat professional va estar marcada per una forta limitació, que amb prou feines permetria la seua dedicació a historietes per a xiques.

Pilar Mir Balaguer (València, 1932) ha sigut tal vegada la més destacada de les autores que en aquest període van accedir a la pràctica professional de la historieta, o almenys la de més llarga activitat. Va entrar a treballar en el gegant del sector, La Valenciana, en els anys 50, i va publicar també amb altres editorials, com Maga i Bruguera.

Com ella, altres dones van obrir camí en la professió, com María Teresa Alzamora "Maytesa", Pilar Sanchis Cortés, Concepción Pintado Herrero, María Ángeles Monleón o Consuelo Arizmendi.

Mir, Pilar

Brisa: la princesa buena

València: Editorial Valenciana, 1958

Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu

IMPRESSORES

Des de la aparició de la impremta, a mitjan segle XV, trobem dones implicades en labors tipogràfiques, encara que el reconeixement del seu treball va quedar, quasi sempre, reduït a l'àmbit domèstic.

Elles, esposes i filles, aprenien l'ofici des de l'experiència i encara que el seu treball, donada la precarietat del negoci de la impremta, era essencial per al manteniment de la família, només obtenien reconeixement públic quan heretaven el negoci en quedar-se vídues.

La majoria d'elles van continuar al capdavant del taller familiar amb el suport de nous matrimonis, normalment amb algun impressor; unes altres van assumir en solitari la direcció de la impremta fins a la majoria d'edat dels seus fills o nomenant en algunes ocasions d'un administrador o regent.

Quant a les filles, futures hereues, solien casar-se amb impressors per a garantir la continuïtat professional en la família i perquè el seu cònjuge es convertira en el successor de la impremta.

Només coneixem el nom d'algunes dones impressores, ja que solen figurar als peus d'impremta i colofons amb l'expressió "vídua de" o "filla de" i en alguns casos amb el seu nom de pila i el cognom del marit.

Bona part de les obres més rellevants de la història del llibre valencià van veure la llum gràcies a elles. Jerónima Galés, Margarita Veo, Josefa Avinent, Antonia Gómez, Isabel Juan

Vilagrassa... i les altres dones invisibles de la impremta valenciana van contribuir amb el seu treball a la difusió de les idees i cultura de la seua època.

Muntaner, Ramon (1265-1336)

*Chronica o descripció dels fets e hazanyes del
inclyt rey don Jaume...*

En València : en casa de la viuda de Ioan Mey Flandro,
1558

Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu.
Fons Nicolau Primitiu

EDITORES

Amparo Soler Gimeno
(València, 1921-Madrid, 2004)

Va viure el món del llibre des de xicoteta, perquè el seu avi, el poeta i dramaturg Miguel Gimeno Puchades, era el fundador de la Tipografia Moderna. Ací treballaven tant la seua mare com el seu pare, i ací va començar a ajudar la mateixa Amparo ja a l'edat de deu anys, primer com a telefonista i després en maquetació i correcció.

Durant la Guerra Civil la impremta va ser intervinguda, però els Soler van conservar la direcció tècnica. Es va convertir en lloc de reunió d'una tertúlia d'intel·lectuals per on van passar noms com Max Aub, León Felipe, Ramón Gaya, Octavio Paz o Antonio Buero Vallejo.

Després de la guerra van continuar la seua activitat com a Artes Gráficas Soler, i en 1945 ampliaven a la labor editorial amb la fundació d'Ediciones Castalia. Per a fer-se càrrec d'aquesta empresa Amparo Soler va marxar a Madrid en 1962.

L'editorial es va consolidar com una de les principals en l'àmbit nacional, i va iniciar algunes de les col·leccions més prestigioses de la filologia espanyola: Clásicos Castalia, Odres Nuevos, o Biblioteca de Escritoras.

Per la seua labor va rebre en 1976 l'Orde del Mèrit Civil.

EDITORIAL CASTALIA

Avellanosa, 9 VALENCIA (España)
Enero-Marzo de 1956

PROSISTAS CONTEMPORÁNEOS

De los diez libros que integran esta selectiva serie de la más alta de nuestra edición, Editorial Castalia se dedica al publicista en primera línea, ya que sabe que son los escritores que mejor se hacen dignidad en la línea de los contemporáneos. Es la mejor generación de los grandes escritores que Castalia ha editado jamás. Valenciano es el autor y que dirige, con independencia de su obra.

I.—Antonio Díaz Galanias. Historias de una Tortulia. (2 vols.)
En este libro, uno de los grandes escritores, verdaderos literatos de una escuela de arte, analiza los grandes episodios del teatro, del teatro, de los libros, de la política, incluso, destacando los nombres de José María de Cádiz, Espinosa d'Osma, Emilio García Gómez, Rafael del Gálvez, Derrugas Ortega, Ignacio Zuloaga, Pío Baroja, Juan Sánchez, Pío Baroja, García Ruano, Felipe Siles de Leizaola, Edgar Neville, La Fontaine, Sebastián Miranda, Ignacio Sánchez Chaves, entre otros. En total: 48 páginas. En edición: 48 páginas.

II.—Juan Antonio Gaya Nueto. El teatro de San Isidro.
Una selección maravillosa de los mejores autores españoles por Gaya Nueto, el más importante crítico de arte, que se encargará en este libro como crítico. En total: 48 páginas. En edición: 48 páginas.

III.—Gonzalo José Cobi. Baraja de Inconvenientes.
Se hallan en este libro diferentes pasajes que con una facilidad nunca se gana porque son de los grandes de Fernando Duro. En total: 48 páginas. En edición: 48 páginas.

IV.—Jorge Guzmán. El Hombre y la Mujer.
Este joven escritor, que posee el don inimitable de los grandes escritores literarios, consigue en este libro de manera viva que una gran persona una gran realización. En total: 48 páginas. En edición: 48 páginas.

ACABA DE TRAS LOS PASOS DE PRIM
A PARCER

Joel Cebsa y Benavente
En edición: 48 páginas.
174 pags. 4°. En total: 48 páginas.

Información de la Editorial Castalia
València : Editorial Castalia, 1956
Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu

BIBLIOTECÀRIES

María Moliner

(Paniza, Zaragoza, 1900-Madrid, 1981)

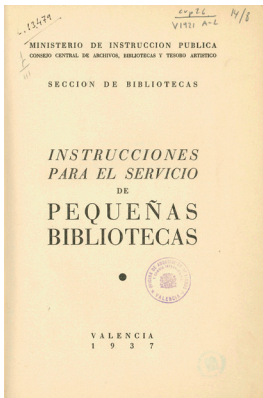
Formada en la Institución Libre de Enseñanza de Madrid, va ingressar en el Cos Facultatiu d'Arxivers, Bibliotecaris i Arqueòlegs. En la dècada dels trenta es va incorporar en l'Arxiu d'Hisenda de València.

En aquell decenni es va involucrar especialment en la política bibliotecària nacional. Va col·laborar en les "Misiones Pedagógicas" i va elaborar diversos textos per a la millora i extensió del servei bibliotecari. A més, va dirigir la Biblioteca de la Universitat, va participar en la Junta d'Adquisició de Llibres i Intercanvi Internacional, i va ser vocal de la Secció de Biblioteques del Consell Central d'Arxius, Biblioteques i Tresor Artístic, creat en 1937.

Després del 39, tant ella com el seu marit van patir la depuració. Va tornar a l'Arxiu d'Hisenda. Més tard es va incorporar a la Biblioteca de l'Escola d'Enginyers Industrials de Madrid.

Durant els anys cinquanta va emprendre la labor que més fama li reportaria, la creació del *Diccionario de uso del español*, que va veure la llum en 1966-67.

Moliner, María
Instrucciones para el servicio de pequeñas bibliotecas
València : [Ministerio de Instrucción Pública],
1937
Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu.
Fons Nicolau Primitiu

Pilar Faus Sevilla

(València, 1925 - Las Palmas, 2008)

Va rebre formació a l'Escuela Cossío, on se seguien les pautes de la Institución Libre de Enseñanza, i on va conèixer María Moliner. Es va llicenciar en l'especialitat d'Història en la Facultat de Filosofia i Lletres.

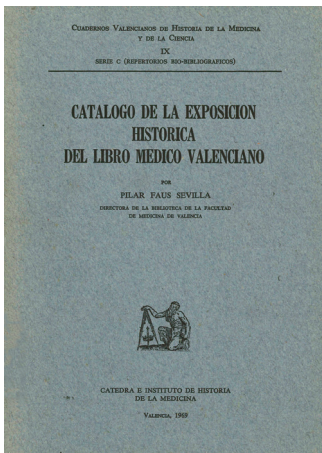
Va dirigir la biblioteca de la Facultat de Medicina, on es va involucrar en l'estudi de la història de la medicina amb José María López Piñero i María Luz Terrada.

En 1979 va passar a la direcció de la Biblioteca Pública Provincial.

Allí va rebre la donació de Nicolau Primitiu, que constitueix el nucli fundacional de la Biblioteca Valenciana que ella mateixa va dirigir des de 1986 fins a la seua jubilació en 1991.

A més dels seus treballs bibliotecaris, va mantindre l'activitat investigadora entorn de l'obra de Pérez Galdós i Emilia Pardo Bazán, i també de María Moliner.

Pels seus més que suficients mèrits, va ser la primera dona membre del Consell Valencià de Cultura, entre 1994-1998, i la biblioteca pública que va dirigir ara porta el seu nom.

Faus, Pilar

Catálogo de la exposición histórica del libro médico valenciano

València : Cátedra e Instituto de Historia de la Medicina, 1969

Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu.
Fons Pilar Faus

LECTORES

La relació de les dones amb la lectura històricament ha estat marcada per l'exclusió en l'accés a l'educació. L'extensió de l'alfabetització, de la simple capacitat d'accedir i entendre els textos, ha sigut un procés molt més tardà en les dones que en els homes, conforme amb una societat que entenia que no era una necessitat femenina.

Fins i tot quan es va assumir que la dona també havia de tindre accés a l'educació, es va plantejar que aquest no havia de fer-se en igualtat. Es va idear un sistema d'educació diferenciat i segregat, que preparava a cada sexe per a la seua destinació social, en el qual se'ls havia d'oferir continguts especials, diferents, i en conseqüència, lectures diferents, lectures per a dones.

Els estudis sobre hàbits i pràctiques culturals evidencien que les dones presenten majors índexs de lectura, són compradores més actives de publicacions i clients més assídues de les biblioteques. Igualment entre el públic teatral són majoria, i manifesten més interès per la creació literària.

Finalment, les xifres d'aquests estudis novament posen per davant a les dones entre les persones més joves. D'aquesta manera s'evidencia que aquesta relació amb el llibre és un fet consolidat que continuarà, i fins i tot d'intensificarà, en les següents dècades.

Ruiz García, Matilde
La mujer y su hogar
Burgos : Hijos de Santiago Rodríguez, 1957
Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu.
Fons Inspección Educativa.

CRÈDITS:

Organitza: Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu

Edita: Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu

Imprimeix: Fernando Gil

D.L.: V 1416-2020

Imatge de coberta:

Grollo, J. (1875-1936)

*Retrat de dona amb estola de pell llegint un llibre asseguda
(1 meitat del segle XX)*

Biblioteca Valenciana Nicolau Primitiu.

Col·lecció J. Huguet

GENERALITAT
VALENCIANA

TOTS
A UNA
veu

Biblioteca
Valenciana

per cultura

